

Interview *Twan Mars*, adviseur digitale informatie bij het e-depot van het Regionaal Archief Alkmaar

Digitale informatie voor de eeuwigheid

Over het duurzaam opslaan van videotulen in een e-depot

Je kunt het gerust pionieren noemen, het vinden van de juiste oplossing om videotulen op te slaan in een e-depot van een gemeentearchief. In Alkmaar hebben ze nu als een van de eerste archieven in het land een geschikte manier gevonden om videotulen veilig te stellen en beheren in het eigen e-depot. Een mijlpaal.

Het e-depot van het Regionaal Archief Alkmaar is er sinds 2019. Er wordt door de aangesloten gemeenten steeds meer digitaal gewerkt en al die data moeten volgens de wet duurzaam gearchiveerd. Informatie dient vindbaar, beschikbaar, leesbaar, interpreteerbaar en betrouwbaar te zijn. Dat geldt ook voor de video-opnames van vergaderingen van gemeenteraad en commissies, de videotulen. Het is de taak van het e-depot hiervoor de juiste manier te vinden.

Urgent

Een lastige klus volgens adviseur digitale informatie Twan Mars. "Veel van de gestelde normen en richtlijnen vanuit de overheid zijn nog in ontwikkeling. Wij hebben onszelf daarom eerst de vraag gesteld wat een e-depot allemaal zou moeten kunnen en welke hard- en software daarvoor nodig is. Toen dat stond konden we stapsgewijs trajecten in gang zetten om ook echt informatie over te gaan dragen naar het e-depot. Het veiligstellen van videotulen was een van de meest urgente thema's, omdat hiervan nog niet duidelijk was hoe deze soort informatie kon worden overgedragen en duurzaam worden bewaard. Daar zijn we dus als een van de eerste aansluitingstrajecten mee gestart."

"Wat is het, waar bestaat het uit, hoe wil je het opslaan en exporteren."

Archiefbewaarplaats

Vergaderingen worden als sinds begin jaren tien op video geregistreerd. "Het archiveren hiervan was tot voor kort (tot de vaststelling van de gemeentelijke selectielijst 2020) geen verplichting. De techniek werd geleverd door GemeenteOplossingen en de opnames werden bewaard bij de leverancier op een server. Volgens de nieuwe gemeentelijke selectielijst 2020 ben je echter verplicht deze na een termijn over te brengen naar een archiefbewaarplaats. Samen met GemeenteOplossingen hebben we een tool ontwikkeld die de overdracht van leverancier naar e-depot mogelijk maakt. Een van de eerste succesvolle projecten van het e-depot."

Door de mal gehaald

Twan is projectleider van het e-depot van het RAA en noemt het een proces van naar elkaar toekomen. "Je staat voor technische uitdagingen maar het is vooral belangrijk dat IT-ers en inhoudelijke deskundigen, de archivarissen dus, elkaar leren begrijpen. Dat is de crux, en daarin zijn we goed geslaagd. We hebben het project vraaggestuurd opgepakt. De gemeente Den Helder vroeg aan het Regionaal Archief om een oplossing te zoeken, daar zijn we mee aan de slag gegaan samen met GemeenteOplossingen. Alle relevante vragen als 'wat is het, waar bestaat het uit, hoe wil je het opslaan en exporteren', hebben we getoetst en geconformeerd aan bestaande regels en richtlijnen, door de mal gehaald als het ware. Alles is vervolgens opgeschreven in een projectplan waarin ook alle technische oplossingen zijn uitgeschreven zodat het direct aansluit op het e-depot. Een dergelijke directe exportfunctionaliteit voor videotulen is iets wat in ons land nog niet eerder is opgepakt volgens mij"

"We zijn ervan overtuigd dat meer gemeentelijke en regionale archieven er baat bij hebben."

Metadatering

Bijzonder is dat ze in het project ook meteen hebben nagedacht over mogelijke standaardisering zodat straks ook andere gemeenten en archiefinstellingen gebruik kunnen maken van de ontwikkelde functionaliteit. Twan: "We keken natuurlijk naar zaken als duurzaamheid, dus dat je bestandsformaten gebruikt die langere tijd, liefst voor de eeuwigheid, bewaard kunnen worden. Of naar metadatering waarbij we ons conformeerden aan de richtlijnen die we aangereikt hebben gekregen door het Nationaal archief. Ook uitwisselbaarheid is van belang. Videotulen bestaan weer uit verschillende onderdelen en ook daarin zoek je naar een standaard zodat gegevens ook tussen leveranciers en platforms (zoals Open Raads Informatie) kunnen worden gedeeld."

Begrijpen

Het gaat niet alleen om de techniek maar vooral om het zoeken van de juiste weg door het woud van bestaande en nieuwe normen, richtlijnen en wetgeving om te komen tot een volledig bestand voor overdracht en blijvende bewaring. "Wat dat betreft hebben de mensen van GemeenteOplossingen echt de rol op zich genomen van begrijpen, snappen wat er moet gebeuren om met de toepassing uit de voeten te kunnen", vertelt Twan. "Er was veel contact, ook in Corona-tijd. Heel belangrijk is nog de opgave om alle sprekersinformatie ook echt vanuit het e-depot beschikbaar te kunnen stellen en uit te kunnen wisselen. De wet schrijft daarnaast voor dat te bewaren informatie wordt overgebracht naar een archiefbewaarplaats. Daarin onderscheidt de GO-oplossing zich. Met de exporttool kan informatie gemakkelijk en volledig worden overgebracht naar een archiefbewaarplaats."

Het land in

Komende tijd gaan Twan Mars en de projectleiders van GemeenteOplossingen actief het land in om hun oplossing voor het duurzaam opslaan van videotulen te presenteren. "We zijn ervan overtuigd dat meer gemeentelijke en regionale archieven er baat bij hebben en willen samen verder nadenken over standaardisering en het vinden van een effectieve generieke oplossing voor de blijvende bewaring van videotulen. Dat is waar het ons om te doen is, het is tenslotte publieke informatie en daar moeten zoveel mogelijk burgers van kunnen profiteren."

Over GemeenteOplossingen

Een helder en transparant besluitvormingsproces, dat is wat inwoners van uw gemeente wensen. GO ondersteunt deze behoefte al 20 jaar met nieuwe en onderscheidende oplossingen, gebaseerd op de laatste IT-innovaties. Perfect afgestemd op uw behoefte. Zo zorgen we voor toegankelijke informatie voor burger, bestuur en ambtenaar. Dat is onze missie.